

Autizmusra utaló gyanújelek – Szülői megfigyelési lista

Az alábbi **gyanújelek listája** szülők számára készült, kifejezetten arra a célra, hogy támogassa őket abban, hogy felismerjék azokat a viselkedési jeleket, amelyek **felvethetik az autizmus spektrumzavar gyanúját**, és érdemes lehet szakemberhez fordulniuk.

Ez a lista **tájékoztató jellegű, nem diagnózis, és nem helyettesíti a szakértői vizsgálatot** – de segíthet a felismerés első lépéseiben.

Jelöld be azokat a megállapításokat, amelyek gyakran jellemzőek a gyermekedre!

1. Kapcsolatteremtés és társas viselkedés

- ☐ Nehezen lép kapcsolatba másokkal, inkább magában játszik
- ☐ Kevésbé mutat érdeklődést más emberek iránt (pl. gyerekek, felnőttek)
- ☐ Nem, vagy ritkán reagál, ha a nevén szólítják
- ☐ Nehezen értelmezi mások arckifejezéseit, hangulatát
- ☐ Kerüli a szemkontaktust, vagy furcsán néz az emberekre
- ☐ Kevésbé mutat együttérzést, nem vigasztal másokat
- ☐ Nehezen osztozik, vár sorára vagy vesz részt közös játékban

2. Kommunikáció és nyelvhasználat

- ☐ Késve kezdett el beszélni, vagy egyáltalán nem beszél
- ☐ Gyakran ismétli ugyanazokat a szavakat, mondatokat (echolália)
- ☐ Nehezen használ a beszéden kívüli kommunikációt (mutatás, gesztus, intés)
- ☐ Inkább önállóan beszél, mintsem másokhoz szól
- ☐ Szokatlan hanghordozása van (pl. robotikus, dallamtalan, túlságosan magas)
- ☐ Nem használ "képzelt játékot", nem ad szerepet a tárgyaknak (pl. babázás, főzés játékból)

3. Viselkedés, érdeklődés, ismétlődés

- ☐ Ugyanazokat a tevékenységeket végzi újra és újra (pl. pörget, sorba rak tárgyakat)
- ☐ Nehezen viseli a változásokat, ragaszkodik a megszokott rutinokhoz
- ☐ Különösen érdeklődik egy-egy téma vagy tárgy iránt, akár kényszeresen
- ☐ Fura vagy ismétlődő mozgásokat végez (pl. kézlebegtetés, billegés, ujjak csapkodása)
- ☐ Szokatlan módon játszik játékokkal (pl. kizárólag egy részére koncentrál, nem rendeltetésszerűen használja)

4. Érzékszervi sajátosságok

- ☐ Zavarják bizonyos hangok, fények, érintések
- ☐ Különösen keres bizonyos érzékszervi élményeket (pl. pörgeti magát, dörzsöl, szagolgat dolgokat)
- ☐ Furcsa testtartásokat vesz fel, vagy különös mozdulatai vannak
- ☐ Nehezen tűri az öltözködést, hajvágást, vagy bizonyos ételeket

5. Általános fejlődési jelek

- ☐ Késnek vagy kimaradnak fejlődési mérföldkövek (pl. járás, beszéd)
- ☐ Egyes területeken kiemelkedően teljesít, miközben másban jelentős elmaradás látható
- ☐ Gyakori dühkitörések, frusztráció kis dolgok miatt
- ☐ Nehezen kér segítséget vagy fejezi ki szükségleteit

Ha több területen is találtál a gyermekedre jellemző megállapításokat...

az **nem** jelenti automatikusan, hogy autizmus áll fenn, de érdemes lehet:

- konzultálni **gyermekorvossal, védőnővel** vagy
- kérni **fejlődésneurológiai vagy pszichológiai vizsgálatot**,
- felkeresni egy **gyógypedagógiai tanácsadást vagy korai fejlesztő központot**.

Korai felismeréssel a gyermek **hatékonyabb támogatást** kaphat – és a szülők is hamarabb juthatnak információhoz és megerősítéshez.

mozaik Autizmus szabadegyetem

A projekt az Európai Unió "Polgárok, egyenlőség, jogok és értékek" (CERV) programjának támogatásával valósul meg. Az Európai Bizottság támogatása nem jelenti a projektben megvalósított tevékenységek tartalmának jóváhagyását, amely kizárólag az azt megvalósítók álláspontját tükrözi, valamint a Bizottság nem tehető felelőssé ezen információk bármilyen felhasználásáért.

Készítette: MOZAIK Közhasznú Egyesület az Autizmussal Élő Emberekért.

2025.

www.autimozaik.hu